

Research Paper

Investigating the Barriers to Political Socialization of Cultural Women in Ahvaz

Azita Zangeneh¹, Abdoreza Hashemi ^{1*}, Eshagh Arjmand Siyahposh ²

1. Department of Sociology, Shoushtar Branch, Islamic Azad University, Shoushtar, Iran.

2. Department of Psychology, Andimeshk Branch, Islamic Azad University, Andimeshk, Iran.

Received: 2020/11/19

Revised: 2021/05/31

Accepted: 2021/06/06

Use your device to scan and read the article online

DOI:

10.30495/jzvj.2021.26589.3432

Keywords:

Gender Socialization, Barriers to Socialization, Self-confidence, Cultural Women.

Abstract

Introduction: This study aimed to investigate the barriers to political socialization of cultural women by survey method.

Materials and Methods: The statistical population of cultural women in Ahvaz includes 8763 people and the sample size based on Cochran's formula is 368 people, which have been determined as a sample and have been studied using multi-stage cluster sampling method. Data were collected using a researcher-made questionnaire. Face validity was used to determine the validity of the questionnaire and Cronbach's alpha was used to determine its reliability. The results of the research are presented in two descriptive and inferential parts through SPSS 18 software.

Findings: The research findings show that there is a significant relationship between women's political socialization and gender socialization variables, value preferences, political self-confidence, and power structure in the paternal family. The correlation coefficients between them are 0.138, 0.440, 0.158, and -0.184, respectively, and their significance levels are 0.05, 0.01, 0.01 and 0.01, respectively.

Conclusion: We conclude that different gender socialization of women, value preferences, women's self-confidence, and power structure in the paternal family are among the barriers to political socialization.

Citation: Zangeneh, A, Hashemi, A, Arjmand Siyahposh, E. Investigating the Barriers to Political Socialization of Cultural Women in Ahvaz. Quarterly Journal of Women and Society. 2022; 12 (48): 171-18
doi:10.30495/jzvj.2021.26589.3432

*Corresponding Author: Abdoreza Hashemi

Address: Department of Sociology, Shoushtar Branch, Islamic Azad University, Shoushtar, Iran.

Tell: 00989166005290

Email: abdorezahashemi@yahoo.com

Extended Abstract

Introduction

It is a fact that women naturally make up at least half of the population of any country. The real power of women is participation in political decision-making, not just in social activities; Because their distance from the centers of political decision-making also distances them from the centers of social and economic decision-making. Considering the importance of political socialization and the role of women in society, this study intends to examine the existing barriers in society that prevent the realization of the process of political socialization of cultural women, especially in the city of Ahvaz. The transition of societies from the traditional to the modern situation requires changes in the ancient structures of societies and creates different ideas and attitudes than in the past. This leads to a redefinition of the human and social identities of men and women. One of the consequences of this issue is the questioning of structures and values that take into account gender discrimination and inequality between women and men. The status of social life in any society is closely related to the status of social life of women in society. Research shows that women, due to different socialization and gender stereotypes that are instilled in the socialization process through institutions such as family, media, schools, educational institutions, make politics a domain. They are considered masculine and do not have a strong presence, especially in the field of power. In this study, we aim to show what direct and indirect variables cause the lack of political socialization of women. To identify the barriers to political sociability of cultural women in Ahvaz, we examine variables such as gender sociability, value-based preferences, women's self-esteem, attitudes toward politics, and power structure in the paternal family. We will find what is the relationship between these independent components and women's political socialization (dependent variable)

Materials and Methods

This research is explanatory in terms of purpose and based on the nature and field method of correlation. The statistical population of this study includes cultural women of four education districts of Ahvaz city. According to the detailed information of the statistics and budget of the General Directorate of Education, it includes 8763 people. In this study, Cochran's formula was used to determine the sample size. The sample size according to this formula is 368 people. The research results are presented in two descriptive and inferential sections through 18spss software.

Findings

Findings show that there is a significant relationship between women's political socialization and variables of gender socialization, value preferences, political self-confidence and power structure in the paternal family. The correlation coefficients between them are 0.138, 0.440, 0.158 and -0.184, respectively, and their significance levels are 0.05, 0.01, 0.01 and 0.01, respectively.

Discussion

Therefore, we conclude that different gender socialization of women, value preferences, political self-belief and power structure in the paternal family are among the barriers to political socialization. In the realm of power, they help to improve the general situation of all people.

Conclusion

Students whose cell phone use has become highly addictive have many negative psychological consequences, and cell phone dependence has moderated this mediation model. In other words, relationships are more in the group of students dependent on mobile phones. Therefore, considering the undeniable benefits of using smartphones today, on various aspects of human life, providing the necessary training to adolescents on the correct and scientific use of this technology

can lead to the spread of the correct culture of using mobile phones and achieving its benefits. Considering the limitations of correlation methods in explaining cause and effect relationships, it is suggested to other researchers in the field of education, through experimental research and design of intervention packages, with education and intervention to avoid academic procrastination and optimal use of mobile phones. To increase the mental vitality of adolescents, who are the future assets of the country. As women's political activity increases, power relations become more humane. Women pay more attention to the issue of the family, the fate of their children, and even men. In all countries of the world, the increasing presence of women in political power has been accompanied by more attention to public human issues, environmental protection and public welfare. Women's political participation has been instrumental in strengthening the process of democratization.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

All subjects full fill the informed consent.

Funding

No funding.

Authors' contributions

The author and researcher was Azita Zanganeh and the rest of the professors were supervisors and advisors of the doctoral dissertation

Conflicts of interest

The authors declared no conflict of int

مقاله پژوهشی

بررسی موانع جامعه پذیری سیاسی زنان فرهنگی اهواز

آریتا زنگنه^۱، عبدالرضا هاشمی^{*}، اسحاق ارجمند سیاهپوش^۲

- ۱- گروه جامعه شناسی، واحد شوشتار، دانشگاه آزاد اسلامی، شوشتار، ایران.
۲- گروه روانشناسی، واحد اندیمشک، دانشگاه آزاد اسلامی، اندیمشک، ایران.

چکیده

مقدمه و هدف: پژوهش حاضر با هدف بررسی موانع جامعه پذیری سیاسی زنان فرهنگی به روش پیمایشی انجام شده است.

مواد و روش‌ها: جامعه آماری زنان فرهنگی شهرستان اهواز شامل ۸۷۶۳ نفر و حجم نمونه بر اساس فرمول کوکران ۳۶۸ نفر می‌باشد، که به عنوان نمونه تعیین شد و با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه ای چند مرحله‌ای مورد بررسی قرار گرفته‌اند. داده‌های این پژوهش با انزار پرسشنامه محقق ساخت جمع آوری شده‌اند. برای تعیین اعتبار پرسشنامه از اعتبار صوری و برای تعیین پایایی آن از آلفای کرونباخ استفاده شده است. نتایج پژوهش در دو بخش توصیفی و استنباطی از طریق نرم افزار SPSS ۱۸ ارائه شده است.

یافته‌ها: یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که بین جامعه پذیری سیاسی زنان و متغیرهای جامعه پذیری جنسیتی، ترجیحات ارزشی، خودبادی سیاسی و ساختار قدرت درخانواده پدری رابطه معناداری وجود دارد. ضریب همبستگی بین آنها به ترتیب 0.138 , 0.158 , 0.184 و 0.140 می‌باشد و سطح معناداری آنها نیز به ترتیب 0.01 , 0.01 , 0.01 و 0.01 است.

بحث و نتیجه‌گیری: نتیجه گرفته شد که جامعه پذیری جنسیتی متفاوت زنان ترجیحات ارزشی، خودبادی زنان و ساختار قدرت درخانواده پدری، از موانع جامعه پذیری سیاسی محسوب می‌شوند.

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۸/۲۹

تاریخ داوری: ۱۴۰۰/۰۱/۰۸

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۳/۱۶

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن
مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

DOI:
10.30495/jzvj.2021.26589.3432

واژه‌های کلیدی:

جامعه پذیری جنسیتی، موانع جامعه پذیری، خودبادی،
زنان فرهنگی

* نویسنده مسئول: عبدالرضا هاشمی

نشانی: گروه جامعه شناسی، واحد شوشتار، دانشگاه آزاد اسلامی، شوشتار، ایران.

تلفن: ۰۹۱۶۰۰۵۲۹۰

پست الکترونیکی: abdorezahashemi@yahoo.com

مقدمه

جامعه‌پذیری جنسیتی، ترجیهات مبتنی بر ارزش‌ها، خودباوری زنان، نگرش به سیاست و ساختار قدرت در خانواده پدری را مورد بررسی قرار می‌دهیم و به این مهم دست خواهیم یافت که بین این مولفه‌های مستقل و جامعه‌پذیری سیاسی زنان (متغیر وابسته) چه رابطه‌ای وجود دارد. با توجه به اهمیت جامعه‌پذیری سیاسی و نقش زنان در جامعه، این پژوهش قصد دارد موانع موجود در جامعه که باعث عدم تحقق فرایند جامعه‌پذیری سیاسی در خصوص قشر زنان فرهنگی جامعه خصوصاً در شهرستان اهواز، می‌شود را بررسی کند. ضرورت و اهمیت این بحث این است که اگر جامعه‌پذیری انسان‌ها به نحو مناسب و منطبق با هنجارهای اجتماعی در نظام اجتماعی صورت نگیرد، شاهد بیگانگی شخصیت در انسان‌ها و نهایتاً بی سازمانی اجتماعی خواهیم بود؛ نتیجه این وضعیت را می‌توان در تنش‌های روانی بین انسان‌ها، عدم کنترل مناسب اجتماعی، افزایش بزهکاری‌ها، بحران‌های سیاسی و... مشاهده کرد. جامعه‌پذیری سیاسی نوع خاصی از آموزش سیاسی است که به موجب آن مردم نگرش‌ها، ارزش‌ها، باورها، عقاید و رفتارهای خود را به نحوی توسعه می‌دهند تا برای یک شهروند خوب شدن در کشورشان مساعد باشد. تربیت سیاسی، برای زنان از اهمیت خاصی برخوردار است زیرا این یک واقعیت است که زنان به طور طبیعی دست کم نیمی از جمعیت هر کشوری را تشکیل می‌دهند. قدرت واقعی زنان، مشارکت در تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی سیاسی است و نه صرفاً در فعالیت‌های اجتماعی زیرا دوری آنان از مراکز تصمیم‌گیری سیاسی، آنها را از مراکز تصمیم‌گیری اجتماعی و اقتصادی هم دور می‌کند^(۳). پس با توجه به اهمیت جامعه‌پذیری سیاسی و نقش زنان در جامعه، این پژوهش قصد دارد موانع موجود در جامعه را که باعث عدم تحقق فرایند جامعه‌پذیری سیاسی در خصوص قشر زنان فرهنگی جامعه خصوصاً در شهرستان اهواز می‌شود، بررسی کند.

ادیبات تحقیق

در مقاله‌ای با عنوان تبیین نابرابری جنسیتی (Gender inequality)، در سازمان‌های مردم نهاد در استان آذربایجان شرقی با بررسی عوامل جامعه شناختی که سبب می‌شود می‌شود، نتوانند عضو یا موسس سازمان‌های مردم نهاد شوند نشان داده شد هر چقدر انتظار اجتماع از نقش‌های جنسیتی زنان بیشتر و مرد سالاری در فرهنگ و سنت باشد، زنان در تاسیس سازمان‌های مردم نهاد یا عضویت در آنها ناتوان هستند^(۴).

در پژوهشی به بررسی عوامل جامعه شناختی موثر بر مشارکت سیاسی زنان (مطالعه موردی زنان شهر اهواز) پرداخته شد و بر اساس این تحقیق، عوامل موثر بر مشارکت سیاسی

گذر جوامع از وضعیت سنتی به مدرن مستلزم تحولاتی در ساختارهای کهن جوامع است و عقاید و نگرش‌های متفاوتی را نسبت به گذشته ایجاد می‌کند. این امر به باز تعریف هویت انسانی و اجتماعی زنان و مردان منتهی می‌شود. از پیامدهای این مسئله، پرسش برانگیز شدن ساختارها و ارزش‌هایی است که تبعیض و نابرابری جنسیتی بین زنان و مردان را بدیهی می‌شمارد^(۱). زنان تقریباً نیمی از جمعیت جهان را تشکیل می‌دهند؛ بنابراین وضعیت زندگی اجتماعی در هر جامعه‌ای پیوندی نزدیک با وضعیت زندگی اجتماعی زنان جامعه دارد. در چارچوب «مطالعات زنان» معمولاً تبیین جایگاه زنان در جوامع معین بر مفهوم محوری جنسیت استوار می‌شود که خود نوعی ساخته اجتماعی است؛ یعنی جنسیت مجموعه‌ای از تصورات یا ادراکات (ساخته و منتقل شده در گذر زمان) است که اعضای جوامع معین کم و بیش در آنها شریک اند؛ به عبارتی جنسیت آن دسته از مواضع هستی شناسانه و هنجاری نسبت به زنی یا زنانگی (و مردی یا مردانگی) است که اعضای جوامع معین کم و بیش به آن پایین‌دند. پس جنسیت همان مجموعه تعاریف و انتظاراتی است که اعضای جوامع معین کم و بیش از زن و مرد می‌پذیرد و بر اساس آن پایین‌دی ها و پذیرش ها عمل می‌کنند^(۲). پژوهش‌ها نشان می‌دهد که زنان، بر اثر جامعه‌پذیری متفاوت و کلیشه‌های جنسیتی (Gender stereotypes) که در فرایند جامعه‌پذیری از طریق نهادهایی مثل خانواده، رسانه‌ها، مدارس، نهادهای آموزشی به آن‌ها لقا می‌شود، سیاست را حیطه‌ای مردانه تلقی می‌کنند و حضوری پررنگ، مخصوصاً در عرصه قدرت، ندارند. تمایل نداشتن زنان به حضور در عرصه قدرت، بیش از آن که ناشی از ساختارهای حاکم بر جامعه باشد نشأت گرفته از جامعه‌پذیری متفاوت دختران و زنان ارزیابی می‌شود. این واقعیت روشن است که هم در کشورهای توسعه یافته و هم در کشورهای کمتر توسعه یافته، حوزه سیاست در اصل حوزه ای مردانه بوده است. البته برپایه‌ی قوانین اساسی همه کشورها، زنان هم مانند مردان حق و وظیفه مشارکت سیاسی (Political participation) در جامعه دارند. چه عواملی سبب می‌شود زنان نتوانند وارد صحنه های گوناگون تصمیم‌گیری و قدرت در جامعه شوند و بدون تبعیض از حقوق سیاسی خود، که در قوانین اساسی و قوانین عادی به روشنی مورد توجه قرار گرفته اند، بهره مند شوند؟ کدام عوامل در جامعه‌پذیری سیاسی آنان اثر گذار است؟ در این پژوهش برآن هستیم که نشان دهیم چه متغیرهای مستقیم و غیرمستقیمی باعث عدم جامعه‌پذیری سیاسی زنان به خصوص زنان فرهنگی اهواز می‌شود. برای شناخت موانع جامعه‌پذیری سیاسی زنان فرهنگی در شهر اهواز، متغیرهایی مانند

انواع خشونت علیه زنان و دختران، ناتوان پنداری آنان در تصمیم-گیری‌های درون خانواده است. تاباربری جنسیتی از سیستم پدرسالاری ریشه گرفته است که این طرز تلقی و هنجار نادرست نسل به نسل منتقل شده است (۱۰).

در پژوهشی که به بررسی تاثیرات آموزش مدنی جامعه‌پذیری از طریق گروههای اجتماعی پرداخته، نتایج تحقیق نشان می‌دهد که برنامه‌های آموزش مدنی در زامبیا تحت تاثیر متغیرهای دیگری چون میزان استفاده از رسانه‌ها و تحصیلات می‌تواند بر فرهنگ سیاسی موثر باشد. زیرا جامعه‌پذیری سیاسی و یا به تعییر دیگر فرهنگ پذیری سیاسی، همان انتقال فرهنگ سیاسی از نسلی به نسل دیگر است (۱۲).

هدف از پژوهشی که برای اولین بار به طور منظم متغیرهای سنجنده مشارکت شهروندی در پنج کشور دنیا جمع آوری و کدگزاری شد، دستیابی به نظریه‌ای جامع در رابطه با فرهنگ مدنی بود و نوعی فرهنگ سیاسی که از پس تبیین دلالت یا کناره‌گیری شهروندان در امور سیاسی برآمد (۱۳).

مبانی نظری و چارچوب تحقیق

مسئله و مفهوم جامعه‌پذیری و به تبع آن جامعه‌پذیری سیاسی از دیرباز مورد توجه فلاسفه و رهبران سیاسی در جوامع مختلف بوده است. پیش تر، فیلسوفان پروسه‌ی یادگیری‌های سیاسی را جامعه‌پذیری سیاسی نمی‌خوانند و با عباراتی چون آموزش مدنی، درس‌هایی در میهن‌پرستی، یادگیری شهروندی یا یادگیری شخصی مطالب خود را بیان می‌کردد (۱). گرچه عبارت «جامعه‌پذیری سیاسی» یکی از اصطلاحات نوین در علم سیاست است ولی این نظریه ریشه و سوابق تاریخی دارد و از دیرباز مورد توجه فلاسفه و نظریه‌پردازان سیاسی قرار داشته است. برای نمونه، این که چگونه نظرها و عقاید سیاسی در اذهان مردم ریشه می‌داند و پا می‌گیرد و چه عواملی سبب حفظ و تداوم رژیم‌های سیاسی می‌شود فهمگی مسائلی است که از دوران بسیار گذشته مورد توجه متفکرین و نظریه‌پردازان بوده است. مسائلی چون تربیت «شهروند» و یا خوگیری به امور مدنی در آثاری چون «جمهوری» افلاطون، «سیاست» ارسطو و در نوشته‌های امیل زولا و ژان ژاک روسو و دیگران مورد بحث قرار گرفته و برآن تأکید کرده‌اند (۱۴). فرد گرینشتاین (Fred Greenstein) به خوبی به جامعه‌پذیری سیاسی از چند منظر متفاوت نگریسته است. تعریف اول او از جامعه‌پذیری سیاسی عبارت است از «القای تعمدی اطلاعات، ارزش‌ها و شیوه‌های عمل سیاسی به وسیله‌ی عوامل نهادی که رسماً این مسئولیت به آن‌ها داده شده است». تعریف وسیع تر او چنین است: «تمام یادگیری سیاسی، رسمی و غیررسمی، عمدی و برنامه‌ریزی شده

زنان، تقدیرگرایی، سرمایه اجتماعی، احساس بی قدرتی، احساس محرومیت نسبی و جامعه‌پذیری سیاسی می‌باشد (۵).

در مقاله چالش‌های جامعه‌پذیری سیاسی دانشجویان دختر (رائهٔ یک نظریه زمینه‌ای) با استفاده از رویکرد تفسیرگرایی اجتماعی و با هدف بررسی فرایند جامعه‌پذیری سیاسی دختران دانشجوی دانشگاه آزاد اسلامی شیراز، زمینه‌ها و شرایط مؤثر در چالش جامعه‌پذیری سیاسی دختران دانشجو نشان داده شد که نهاد خانواده، وظيفة فرایند جامعه‌پذیری سیاسی دختران دانشجو را به دوش می‌کشد (۶).

در مقاله‌ای تحت عنوان «بررسی عوامل موثر بر نگرش جنسیتی در بین مردم شهر زنجان» نشان داده شد که باورهای قالبی در چارچوب خانواده آموخته می‌شود و اولین مکان برای جامعه‌پذیر کردن افراد، خانواده است. نگرش مدرسالاری در این جامعه‌ی سنتی با خون مردم این منطقه عجین شده و عوامل متعددی نیز باعث شده که هنوز ریشه‌های خود را حفظ کند (۷). در مقاله‌ای با عنوان "جامعه‌پذیری سیاسی زنان در زمینه‌های اجتماعی و فرهنگی" به مسئله اجتماعی شدن زنان در سیستم سیاسی، ارزش‌های فرهنگی و روابط و نقش زنان در زمینه‌های اجتماعی اشاره شده است. همچنین نقش رهبری زنان و تلاش آن‌ها در رسیدن به اهداف سیاسی به تفصیل شرح داده شده است. اهمیت نقش زنان در یک وضعیت عمیق بحران سیاسی بسیار پراهمیت است (۸).

در پژوهش جدید نشان داده شده است که جنسیت نقش مهمی در رفتار رای گیری دارد. تفاوت زیادی در آگاهی سیاسی زنان و مردان وجود دارد. مردان از نظر سیاسی آگاهی بیشتری دارند و سطح دانش آنها از زنان جامعه خود پیشی می‌گیرد. در مواردی که مردان در تصمیم گیری درباره اینکه به چه کسی رأی دهند یا رأی ندهند استقلال بیشتری دارند درحالیکه زنان در تعیین تصمیمات سیاسی خود تا حد زیادی به مردان خانواده وابسته هستند (۱۱).

در مقاله‌ای با عنوان "جنسیت و قدرت" که به شیوه اسنادی انجام شده است اشاره شده که بررسی قدرت در خانواده بسیار حائز اهمیت است و با بررسی این موضوع به برابری یا نابرابری جنسیتی رهمون می‌شونیم، البته قدرت هم به صورت آشکار و هم به صورت پنهان اعمال می‌شود که هر دو نوع دارای اهمیت است؛ ساختار قدرت را عوامل متعددی متأثر می‌سازد از جمله تحصیلات (۹).

در نوشتاری با عنوان "برابری جنسیتی برای همه" که به شیوه اسنادی انجام شده است به این نکته اشاره شده که تبعیض و نابرابری در خانواده، به زن و مرد هر دو، آسیب می‌زند. یکی از

توسط دیگران برای فرد تعیین می‌شود؛ فرد در این فرآیند در ارتباط متقابل با دیگران قرار دارد و بایدها و نبایدها را در این ارتباط فرامی‌گیرد. ایفای نقش مادری در برابر فرزندان دختر و پسر متفاوت است یعنی آنچه مادر به دخترش می‌آموزد با آنچه یک پسر بچه از مادر خود فرا می‌گیرد فرق دارد. مادر نیز از هر کدام توقعی خاص دارد به طوری که از پسر خویش انتظار رفتاری مردانه و از دختر بچه اش انتظار رفتاری زنان دارد (۱۵). پارسونز عموماً چنین تصور می‌کند که کنشگران در فرآیند اجتماعی شدن، گیرنده‌گانی منفعل‌اند. کودکان نه تنها عمل کردن، بلکه باید هنجارهای، ارزش‌ها و اخلاقیات جامعه را نیز فرار گیرند. (۲۰). وی نقش‌های خانوادگی را بر حسب جنس و تفاوت‌های بیولوژیک تفکیک می‌نماید و معتقد است که کسب مهارت و تخصص در زمینه‌ی ایفای نقش‌های خانوادگی باید متناسب با استعدادهای طبیعی و بالقوه اعضا - که قهرأً متفاوت بوده و تفاوت آنها ناشی از ساختارهای ویژه روانی و جسمی هر یک از دو جنس است - باشد. همین مسئله، یعنی تفکیک نقش‌ها بر اساس جنس و کسب تخصص متناسب با آن در خانواده، «به حفظ نظام خانوادگی کمک می‌کند و [به علاوه] مبنای اجتماعی کردن کودک است». (۲۱). دیدگاه فمینیستی، زندگی اجتماعی و تجربه انسانی را از چشم انداز زنان مورد بررسی قرار می‌دهد. این دیدگاه بر موقعیت زنان در جامعه تاکید می‌کند و در بررسی هایش زنان و دیدگاههای آنان را محور قرار می‌دهد. هدف این نظریه آن است که با تشخیص نابرابری جنسی و اجحاف هایی که بر زنان به خاطر زن بودن تحمیل می‌شود، نه تنها نابرابری زن و مرد را از میان بردارد بلکه هرگونه ساختار اجتماعی را که در جهت نابرابری افراد جامعه عمل می‌کند، مورد شناسایی قرار داده، آن را نابود و یا تصحیح کند (۲۲). پس از نگرش این نظریه پردازن، موقعیت زنان اساساً همان موقعیتی است که در چارچوب آن، زنان مورد سوء استفاده، تحت نظرات، انقیاد و ستم مردان قرار می‌گیرند. این الگوی ستمگری به عمیق ترین و فraigیرتین اشکال در سازمان جامعه عجین شده و یک ساختار تسلط بنیادی تشکیل داده است که عموماً پدرسالاری خوانده می‌شود. پدرسالاری نوعی پیامد غیرعامل و ثانوی برخی عوامل دیگر مانند عوامل زیست شناختی، اجتماعی شدن، یا نقش‌های جنسی و یا طبقه اجتماعی نیست، بلکه بیشتر این ساختار قدرت است که با یک نیت عمومی و قوی ابقاء می‌شود. به اعتقاد بیشتر نظریه پردازان ستمگری جنسی، تفاوتها و نابرابری‌های جنسی همگی فرأورده‌های پدرسالاری اند (۲۰). براساس این نظریه، زنان جامعه در موقعیت نابرابری نسبت به مردان واقع شده‌اند. زنان نسبت به مردان دسترسی کمتری به منابع مالی، پایگاه اجتماعی، قدرت و فرصت‌هایی برای خودشکوفایی در مکان اجتماعی دارند و این

در هر مرحله از دوره زندگی، شامل یادگیری آشکار سیاسی و یادگیری ظاهرآً غیر سیاسی و بیگی‌هایی که از نظر سیاسی ذی-ربط هستند» (۱۵). با استفاده از چهارچوب تئوری جامعه پذیری سیاسی می‌توان به علل اختلاف‌ها و تفاوت‌هایی که از نظر رفتاری و ارزشی بین ملل و اقوام مختلف وجود دارد پی برد. با استفاده از این نظریه می‌توان تا حدود زیادی علل استمرار و ثبات یک نظام سیاسی را برای مدت‌های طولانی توجیه کرد و علل بی‌ثباتی و ایجاد «وقفه‌ها» در بعضی نظام‌های سیاسی را تشخیص داد. با شناخت مکانیسم‌های جامعه‌پذیری سیاسی در یک جامعه می‌توان به ایجاد یک انقلاب و تحول فرهنگی دست یافت و حتی روند پیشرفت نظام سیاسی را در دراز مدت تا حدودی پیش‌بینی کرد؛ هم چنین با شناسایی مکانیسم‌های جامعه‌پذیری و دستیابی بر کانال‌های انتقال فرهنگی جامعه می‌توان وسائل تقویت آن دسته از ارزش‌هایی را که به ثبات نظام کمک می‌کند فراهم آورد و از تغذیه‌ی آن دسته از ارزش‌هایی که به «یکپارچگی» جامعه سیاسی لطمه وارد می‌سازند و خطر از هم پاشیدگی و از هم گسیختگی فرهنگ سیاسی را افزایش می‌دهند پیش‌گیری کرد (۱۶).

Rabert Dowz & Martin Lipset در تجزیه و تحلیل رفتار سیاسی و مشارکت مردم در کشورهای امریکا و کانادا، بریتانیا و استرالیا بر عوامل و متغیرهای تأکید می‌ورزند که به اعتقادشان بر مشارکت سیاسی تأثیر مهمی دارد ولی شدت و الگوی این تأثیرگذاری ثابت نبوده است. مهم ترین این عوامل عبارتند از باورهای مذهبی، جنسیت، سن، نژاد، روسنایی یا شهری بودن افراد، طبقه اجتماعی و پیوندهای منطقه‌ای (۱۶). از ابتدای دهه هفتاد میلادی بررسی های دانشمند علم سیاست، دیوید ایستون، منتشر شد که با همکاری برخی روانشناسان معاصر نظری Hess& Trney به شکلی میدانی به جامعه پذیری سیاسی در ایالات متحده آمریکا می‌پرداخت (۱۷). از جمله افرادی که جامعه پذیری سیاسی را از زاویه یادگیری ارزشها، نگرشها و رفتارها مدنظر قرار داد Hess& Trney بودند که در تحقیق خود به این نتیجه رسیدند که تمایلات و آمادگی‌های روانی لازم برای یادگیری سیاسی تا سینه ۱۲-۱۳ سالگی به خوبی در افراد ثبت می‌شود (۱۸). Michael Rush متغیر و فرایندهایی که به اجتماعی شدن سیاسی کمک می‌کنند را به صورت یک مدل نشان می‌دهد. در این مدل وی به عوامل اجتماعی شدن مثل خانواده، گروه‌های همسالان، رسانه‌های همگانی، گروه‌های کار و گروه‌های مذهبی اشاره می‌کند که فرایند اجتماعی شدن از طریق آن‌ها صورت می‌گیرد (۱۹).

به نظر پارسونز، جامعه پذیری فرایندی است که فرد به مفهوم عام می‌آموزد که چه نقش‌هایی بر عهده دارد، زیرا که این نقش‌ها

کشانده شوند (۲۸). نظریه انتخاب عقلایی یکی از روش‌هایی است که در پی تبیین و تحلیل پدیده‌های سیاسی اجتماعی است. معتقدان به این نظریه در تبیین آن بیان داشته‌اند که: «پدیده‌های اجتماعی حاصل افعال آدمیان است، و آدمیان فاعلانی هستند که ارزش، اعتقاد، هدف و... بر افعال شان حکومت می‌کند. آدمیان مخلوقاتی عالم و قاصدند که فعل شان مسیوک به دلیل و سنجش عاقلانه است». عملی عاقلانه و سنجیده است که در چارچوب اطلاعات مشخص از شقوق مختلف، وسیله مناسبی باشد برای رسیدن به هدفی. لذا برای تبیین رفتار فرد باید ابتدا اغراض و معتقدات او را معین نمود، سپس نشان داد که آن عمل، شیوه خردپسندی است برای رسیدن به آن اغراض در چارچوب آن معتقدات. (۲۹). در بحث ورود زنان به عرصه عمومی و فضای سیاسی، نه فقط انتخاب بین سود و ضرر شخصی زنان بلکه تصمیم‌گیری نهادهای سیاسی جامعه و ساختارهای اجتماعی در انتخاب عاقلانه آنان موثرند. یکی از معضلات دنیای کنونی حذف زنان از حوزه عمومی و منحصر کردن ایشان به حوزهٔ خصوصی است که این امر موجب شده تا دنیای قدرت و سیاست از ویژگی های مادرانه مانند شفقت، مهربانی، صلح طلبی، و جمع‌گرایی محروم شود. فیلسوفان فمینیست عدم حضور زنان در قدرت و سیاست را معلول مبانی نظری مدرنیتۀ غربی و نظریه‌های سیاسی حاکم بر جهان می‌دانند و به این مبانی مردسالارانه‌ی مدرنیته متعارض اند (۳۰). به نظر Siltanen & Stanworth ظرفیت سیاسی زنان در متون مرد محور متداول، دست کم گرفته شده است. پژوهش‌های مرد محورانه مشارکت زنان در سیاست را کمتر از مردان قلمداد می‌کند و علایق و خواست‌های زنان را بیشتر بازتاب تعهدات اخلاقی یا خانوادگی جلوه می‌دهد تا موضع اصولی سیاسی. به عقیده Welby در جامعه‌شناسی سیاسی چهار رویکرد به موضوع جنسیت وجود داشته است:

۱. زنان را با سیاست بی ارتباط دانسته اند یا هرگاه از زنان ذکری به میان آمده است برای رفتار سیاسی آنان در قیاس با مردان اصالت کمتری قائل شده اند.
۲. به تصویر تحریف شده زنان در جامعه‌شناسی سیاسی و به ویژه در بررسی انتخابات انتقاد شده است.
۳. بررسی‌های فمینیستی درباره فعالیت سیاسی زنان انجام شده است.
۴. سیاست‌ورزی جنسیتی مورد تحلیل قرار گرفته و علاوه بر فعالیت سیاسی زنان به مقاومت مردسالاری یعنی مبارزه قدرت میان فمینیست و مردسالاری نیز پرداخته شده است.
۵. تحلیل نقش دولت در خلق و حفظ خانواده هسته‌ای و نقش زنان در مقام همسر و مادر (۳۱).

نابرابری، نتیجه‌ی سازماندهی جامعه است، نه اینکه منشأ بیولوژیکی یا تفاوت‌های شخصیتی بین زنان و مردان داشته باشد. در حوزه خانواده نیز فمینیست‌ها معتقدند که اساس خانواده به سوی برابری و تقارن نرفته است؛ از این‌رو خانواده مکان نابرابری است، جایی که زنان مطیع هستند و نقش‌های آنها از پیش تعیین شده است. فمینیست‌ها بر این باورند که دو ساختار بسته از تابعیت و فرمانبرداری زنان در خانواده وجود دارد. این دو ساختار گرایشات جنسیت زن و مرد را در خانواده درونی کرده، آن را به فرزندان انتقال می‌دهد و باعث دائمی شدن سلطه‌ی مرد و مطیع بودن زن می‌شود (۲۳)، به نقل از (۲۴). نقطه‌ی عزیمت این دیدگاه در این است که معتقدند چگونگی توزیع منابع مالی در خانواده بستگی به روابط قدرت بین زن و شوهر دارد و روابط قدرت به این امر برمی‌گردد که چه کسی حق تصمیم‌گیری دارد که چگونه و کجا پول خانواده صرف شود؟ (۲۵).

به عقیده‌ی مید دوران کودکی و بازی‌های آن نمودی از زندگی بزرگ اجتماعی است. فرد از دوران کودکی با بازی کردن در نقش‌های مختلف و درونی کردن کل ساختار اجتماعی و وابستگی‌های خود به آن‌ها، یاد می‌گیرد که چگونه خود را از دیگران تمیز «نقش» نماید. به عقیده‌ی او جامعه‌پذیری به ما یاد می‌دهد که انتظارات دیگران از خود را پیش بینی کرده، رفتارمان را بر اساس آن شکل دهیم؛ در این میان توانایی نقش پذیری (که از دوران کودکی آغاز گشته) به ما یاری خواهد رساند. (۲۶) مید بر این باور بود که بازیگران فردی، تعاریفی چند بعدی و مرکب از نقش‌های خود و دیگران به عمل می‌آورند، تا کنش متقابلی را که برایشان رخ می‌دهد، تفسیر نمایند. پسران و دختران نیز بر انتظارات مردانگی و زنانگی جهت تفسیر کنش متقابل خودشان و دیگران متنکی هستند. لذا در آینده این انتظارات، جهت تفسیر کنش متقابل بعدی و ایفای نقش‌ها به کار می‌روند. نقش‌ها توسط کودک بر اساس جنسیت، درونی می‌گردد، سپس برای انسان بالغ و بزرگسال، پایه‌ای جهت نقش‌های بعدی کنش‌های دیگران می‌گردد. به هر ترتیب نقش جنسیت در زمانی که فرد (مذکر یا مونث) جوان است، توسط وی درونی می‌گردد. چنین روندی لزوماً تاثیر پررنگی بر دیدگاه‌هی که فردا دارا است و نقش‌های سنتی که در زندگی‌اش در نظر گرفته است، خواهد داشت (۲۷). برای دختران، پوشش به رنگ صورتی و عطوفت و برای پسران، پوشش‌ک آبی و خشونت مورد پذیرش است لذا سبک لباس پوشیدن، رنگ‌ها، مدل‌های مو، نحوه برخورد والدین و انتخاب اسباب بازی‌ها همگی معنای تقویت و تشدید نقش‌های جنسیتی است. در ابتدا به دختران، اجازه اعطاف در رفتار، کمی بیشتر از پسران داده می‌شود، پس از آن، فشار بیشتری بدان‌ها اعمال می‌گردد تا اینکه دختران به نقش‌های غیر قابل تغییر

جدول ۱- طبقه بندی نظریه های جامعه پذیری سیاسی بر حسب رویکرد نظری

جامعه پذیری سیاسی	جامعه پذیری جنسیتی
لوسین پای- گابریل آلموند	دیدگاه فمینیست
نظریه ستمگری جنسی فمینیستها	ساخت قدرت درخانواده پدری
نظریه نگرش- زنان و سیاست	نگرش به سیاست
کنش متقابل(کولی-مید)- نگرش	خودباوری
انتخاب عقلانی	ترجیحات مبتنی بر ارزش ها

زنان فرهنگی چهار ناحیه آموزش و پرورش شهرستان اهواز می باشد که با توجه به اطلاعات دقیق قسمت آمار و بودجه ی اداره کل آموزش و پرورش شامل ۸۷۶۳ نفر می باشند. در این تحقیق برای تعیین حجم نمونه مورد مطالعه از فرمول کوکران استفاده شده است. حجم نمونه بر اساس این فرمول ۳۶۸ نفر می باشد. پرسش های این تحقیق به دو بخش تقسیم می شود: پرسش هایی که گرایش و میزان جامعه پذیری سیاسی افراد را می سنجد. پرسش های زمینه ای یا وضعیتی که ویژگی های اجتماعی و جمعیتی افراد را می سنجد.

به منظور سنجش متغیرهای پژوهش از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شده است که جهت ارزش گذاری از مقیاس اندازه گیری طیف لیکرت ۵ گزینه ای استفاده شده است و تعداد گویه های مربوط به هر یک از متغیرها در جدول ۲ آورده شده است. به منظور سنجش روایی محتوى این ابزار در اختیار جمعی از اساتید جامعه شناسی قرار گرفت و روایی محتوى تایید شد و برای محاسبه پایایی ابزار اندازه گیری از آلفا کرونباخ استفاده شده است (جدول ۲).

فرضیه های پژوهش

- بین جامعه پذیری جنسیتی و جامعه پذیری سیاسی زنان فرهنگی رابطه منفی و معکوس وجود دارد.
- بین ترجیحات مبتنی بر ارزش ها و جامعه پذیری سیاسی زنان فرهنگی رابطه منفی و معکوس وجود دارد.
- بین نگرش به سیاست و جامعه پذیری سیاسی زنان فرهنگی رابطه منفی و معکوس وجود دارد.
- بین خودباوری زنان و جامعه پذیری سیاسی زنان فرهنگی رابطه منفی و معکوس وجود دارد.
- بین ساختار قدرت درخانواده پدری و جامعه پذیری سیاسی زنان فرهنگی رابطه منفی و معکوس وجود دارد.

مواد و روش ها

این پژوهش از نظر هدف تبیینی و بر اساس ماهیت و روش میدانی از نوع همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش شامل

جدول ۲- نتایج آلفای کرونباخ جهت اعتماد به پرسشنامه تحقیق.

آلفای کرونباخ Cornbach's Alpha	تعداد گویه Items	نام متغیر Variable
۰/۸۵۲	۱۸	جامعه پذیری سیاسی
۰/۹۰۷	۱۶	جامعه پذیری جنسیتی
۰/۶۴۸	۷	ترجیحات ارزشی زنان
۰/۷۹۰	۷	نگرش سیاسی زنان
۰/۸۶۲	۱۰	خودباوری زنان

آلفای کرونباخ Cornbach's Alpha	تعداد گویه Items	نام متغیر Variable
۰/۹۰۸	۸	ساختار قدرت در خانواده (خانواده پدری)
۰/۵۶۸	۳	(حوزه ها و قلمرو قدرت)

تعريف مفاهیم
جامعه پذیری سیاسی: جامعه پذیری سیاسی روندی آموزشی است که به انتقال هنجارها و رفتار پذیرفتی نظام سیاسی مستقری، از نسلی به نسل دیگر کمک می‌کند. بنابراین هدف جامعه پذیری سیاسی تربیت یا پرورش افراد به صورتی است که اعضای کارآمد جامعه سیاسی باشند (۳۲).

در این تحقیق با استفاده از جداول آماره‌های توصیفی مانند، میانگین، انحراف معیار، حداقل و حداکثر به توصیف متغیرها پرداخته و با استفاده از تکنیک‌های آمار استنباطی نظری ضرایب همبستگی پرسون، رگرسیون چند متغیره و رگرسیون گام به گام به تجزیه و تحلیل داده‌ها (نرم افزار SPSS) پرداخته شده است.

جدول ۳- گویه‌های سنجش متغیر جامعه پذیری سیاسی.

ردیف	متغیر جامعه پذیری سیاسی
۱	شعار حقوق بشر و دموکراسی بهانه‌ای برای سلطه بیشتر کشورهای غربی می‌باشد.
۲	به نظر می‌رسد روابط اجتماعی و سیاسی و بین المللی ما در جهان امروز نمی‌تواند بر اساس قوانین دین تنظیم شود.
۳	کشور ما هرقدر به مبارزه مسلمانان و مخصوصاً مردم فلسطین علیه رژیم اسرائیل کمک کند به سود منافع ملی ماست سنت.
۴	در انتصاب‌ها و انتخابات از بین دو نفر شایسته انتخاب، که یکی از تعهد و تدبین بالاتر و دیگری از تخصص و کارآمدی بیشتر برخوردار است، باید اولین گزینه را انتخاب نمود.
۵	هر چند برخی از قوانین سنت و ناصحیح به نظر آیند، باید به آن التزام داشت.
۶	برقراری عدالت باید مهمترین هدف برقراری حکومت‌ها باشد.
۷	با حفظ احترام آزادی بیان و عمل، هیچ فعالیتی که در وحدت جامعه اختلال ایجاد کند صحیح نیست.
۸	بهترین راه پیشرفت کشور ما پیاده سازی کامل جمهوریت و اسلامیت نظام طبق قانون اساسی است.
۹	به نظر من، تمدن غربی عالی ترین سطح رشد بشری است و مردم دیگر کشورها باید زندگی خود را بر اساس ویژگی‌های آن تنظیم کنند.
۱۰	جایگاهی که اسلام به زنان می‌دهد می‌تواند در زندگی اجتماعی کنونی، سعادت آنان را تأمین کند.

جامعه پذیری جنسیتی : جامعه پذیری نقش‌های جنسیتی، که خود نوعی از جامعه پذیری است، بدین معناست که چگونه دختران و پسران امتیاز‌ها و رفتارهای مناسب از نظر جنسیتی را

جدول شماره ۴- گویه‌های سنجش متغیر جامعه پذیری جنسیتی

ردیف	متغیر جامعه پذیری جنسیتی
۱	خانواده بیشتر مایل بودند من با دختران بازی کنم(انتظارات)
۲	خانواده ام چندان مایل نبودند مثل برادرانم رفتار کنم(انتظارات)
۳	خانواده ام به بازیهای پسرانه ای که انجام می‌دادم علاقه نشان نمی‌دادند(علایق)
۴	والدینم از کودکی از من انتظار داشتند مثل یک خانم صحبت کنم(انتظارات)
۵	خانواده ام به من می‌گفتند زن باید صبور باشد(انتظارات)
۶	خانواده اعتقاد داشتند که شاغل شدن در آینده برای دختران به اندازه پسران اهمیت ندارند(علایق)
۷	والدینم معتقد بودند دختران بیش از پسران نیازمند حمایت و مراقبت والدین هستند(علایق)

۸	کارهای خارج از منزل از قبیل خرید لوازم مورد نیاز و ... مختص بسران است (تقسیم کار)
۹	به اعتقاد والدین رعایت مقررات موجود در منزل برای دختران به عنوان مادران آینده ضروری تر از پسران است (انتظارات)
۱۰	به اعتقاد خانواده به دختران به عنوان مریبان آینده باید آموخت که گذشت و فداکاری برای آنان برتر از رفتارهای پرشاگرایانه است (علایق)

ترجیحات مبتنی بر ارزش‌ها: برای سنجش ترجیحات ارزشی زنان از شاخص‌هایی مثل خیرخواهی (مفید، درستکار، بخشنده، استفاده شده مسئول، وفادار)، سنت (احترام، تعهد، پذیرش آداب و رسوم مذهبی و سنتی)، همنوایی (مودب بودن، احترام به والدین و بزرگترها، مطیع بودن)، امنیت (امنیت خانواده، نظام اجتماعی) استفاده شده است.

جدول ۵- گویه‌های سنجش متغیر ترجیحات ارزشی زنان.

ردیف	متغیر ترجیحات ارزشی زنان
۱	بعنوان یک زن مسلمان معتقد مهتمرين و ارزشمند تربين وظيفه زنان نزد خداوند ، مادری و همسرداری است
۲	بعنوان یک زن مسلمان نسبت به فرزندان و همسرم احساس مسئولیت بیشتری دارم تا فعایت‌های اجتماعی خارج از منزل
۳	به نظر من یک زن مسلمان اگر احساس کند فعالیت‌های اجتماعی اش به تربیت فرزندان و گرمی خانواده آسیبی می‌رساند باید فعالیت را رها کند و به خانواده اش پردازد
۴	مادری و همسرداری برای انسان دست و پاگیر است و من انها را خیلی دوست ندارم
۵	آشپزی و انجام کارهای خانه از وظایف اصلی زنان است

در قالب یک فرهنگ سیاسی شکل می‌گیرد (۱۹).

نگرش به سیاست: الگوی نگرش‌ها و جهت گیری‌های فردی نسبت به سیاست در میان اعضای یک نظام سیاسی که

جدول ۶- گویه‌های سنجش متغیر نگرش سیاسی زنان

ردیف	متغیر نگرش سیاسی زنان
۱	من مشغول زندگی خودم هستم و کاری به سیاست ندارم چون سیاست کار سیاستمداران است نه ما .
۲	حضور در عرصه‌ی سیاست و انجام فعالیت‌های سیاسی کاری مردانه است
۳	زنان وقتی به فعالیت‌های سیاسی بپردازند، حتماً از وظایف خانوادگی خودغافل می‌شوند
۴	زنان در مجتمع عمومی نمی‌توانند به خوبی مردان صحبت کنند
۵	زنانی که اهل سیاست هستند؛ زندگی زناشویی موفقی ندارند

خواهد شد یا خیر و اگر شروع شد، فرد تا چه اندازه برای انجام آن تلاش خواهد کرد و در رویارویی با مشکل چه مقدار استقامت از خود نشان خواهد داد (۳۴).

خودباوری سیاسی: خودباوری به معنای باور فرد در مورد توانایی مقابله او در موقعیت‌های ویژه است که بر الگوهای فکری، رفتاری و هیجانی انسان در سطوح مختلف تجربه انسانی تأثیرگذار است و تعیین کننده این است که آیا رفتاری شروع

جدول ۷- گویه‌های سنجش متغیر خودباوری زنان.

ردیف	گویه‌های خودباوری زنان
۱	احساس می‌کنم انسان با ارزشی هستم
۲	احساس می‌کنم چند ویژگی خوب دارم
۳	می‌توانم به خوبی اکثر مردم کارها را انجام دهم
۴	نسبت به خودم نگرش مثبت دارم
۵	به طور کلی، از خودم راضی هستم

۱۰	گاهی فکر می کنم اصلاح نمی توانم کاری انجام دهم
۹	گاهی احساس می کنم بی فایده هستم
۸	ای کاش می توانستم احترام بیشتری به خود قائل می شدم
۷	با در نظر گرفتن همه چیزها، فکر می کنم که شکست خورده ام
۶	احساس می کنم چیز زیادی ندارم که به آنها افتخار کنم

قدرت در گروه های کوچک، در حوزه‌ی خانواده است. بسیاری از محققین توافقی بر روی مفهوم قدرت در خانواده ندارند، لیکن صرف نظر از اختلافات موجود، وجه تصمیم‌گیری را به نمایندگی از مفهوم قدرت در خانواده به کار بردند (۲۵).

قدرت در خانواده: نمره‌ای است که پاسخگو از پاسخ دادن به سؤالات پرسشنامه ساختار قدرت در خانواده کسب می‌کند؛ نمره پایین نشان دهنده قدرت پایین زنان در حوزه تصمیم‌گیری-های خانواده است و بالعکس. یکی از حوزه‌های کاربرد مفهوم

جدول شماره ۸- گویه‌های سنجش متغیر ساختار قدرت در خانواده.

ردیف	گویه‌های سنجش متغیر ساختار قدرت در خانواده
۱	ساخت روابط قدرت
۲	معمولًا پدرم در تصمیماتی که در خانه گرفته می شد نظر من و مادرم را نمی خواست.
۳	گاهی اوقات مخالفت با تصمیماتی که پدرم در امور زندگی می گرفت، بی فایده بود.
۴	به طور کلی پدرم کمتر به نظرات من و مادرم در زندگی توجه می کرد.
۵	پدرم کمتر اجازه می داد من و مادرم به تنها‌ی تصمیم بگیریم.
۶	روی هم رفته، در خانواده حرف آخر را پدرم می زد.

مدرک تحصیلی کارданی، اکثریت گروه را شامل می‌شوند. از نظر گروه بندی‌های رتبه شغلی ۱۶۲ نفر یعنی ۴۴ درصد افراد دبیر می‌باشند و بقیه گروه‌ها شامل معلم، مشاور، مربی پرورشی، مربی بهداشت، مدیر، کارشناس، کارشناس مسئول، معاون و رئیس می‌باشند. از نظر توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب ناحیه آموزش و پرورش محل خدمت، بیشترین ناحیه آموزش و پرورش اهواز ناحیه ۲ می‌باشد و تعداد ۱۳۵ نفر یعنی ۳۶/۷ درصد افراد در آن قرار دارند. توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب سابقه کار آنان نشان می‌دهد که بیشترین گروه مورد بررسی، ناحیه ۱۶۰ نفر یعنی ۴۳/۵ درصد افراد کمتر از ۵ سال سابقه دارند.

در پرسشنامه‌های این پژوهش جهت ارزش گذاری، از مقیاس اندازه گیری طیف لیکرت ۵ گزینه‌ای استفاده شده است که شامل ۵ گزینه (کاملاً موافق، موافق، نظری ندارم، مخالف و کاملاً مخالف) می‌باشد.

یافته‌ها

توصیف ویژگی‌های جمعیت نمونه (متغیرهای وابسته) در این تحقیق از متغیرهای سن، تحصیلات، رتبه شغلی، ناحیه آموزش و پرورش محل خدمت و سابقه کار، جهت بررسی و توصیف جامعه مورد نظر و همچنین بررسی رابطه بین جامعه پذیری سیاسی و متغیرهای مستقل (جامعه پذیری جنسیتی، ترجیحات مبتنی بر ارزش‌ها، نگرش به سیاست، خودبادی زنان، ساخت قدرت در خانواده پدری) استفاده شده است. بر اساس داده‌های موجود و همچنین با توجه به گروه بندی افراد نمونه، بیشترین گروه سنی شامل ۳۸ درصد از افراد مورد بررسی نمونه، سن کمتر از ۲۵ سال داشته‌اند. همچنین طبق جدول آمار توصیفی متغیر تحصیلات در می‌یابیم ۵۳/۳ درصد یعنی ۱۹۶ نفر دارای

ویژگی‌های توصیفی متغیرهای مستقل

متغیرهای این تحقیق شامل متغیر وابسته جامعه پذیری سیاسی و متغیرهای مستقل، جامعه پذیری جنسیتی، ترجیحات ارزشی زنان، نگرش سیاسی زنان، خودبادی زنان، ساختار قدرت و حوزه‌ها و قلمرو قدرت در خانواده می‌باشند. (جدول ۹).

جدول ۹- شاخص‌های آماری مفاهیم و متغیرهای اصلی تحقیق.

متغیر	حجم نمونه N	حداقل	حداکثر	میانگین Mean	انحراف استاندارد Std. Deviation
جامعه پذیری سیاسی	۳۶۸	۲,۰۰	۵,۰۰	۳,۶۵۷۶	.۸۲۳۴۶
جامعه پذیری جنسیتی	۳۶۸	۲	۵	۳,۶۲	.۶۸۲
ترجیحات ارزشی زنان	۳۶۸	۱,۰۰	۵,۰۰	۳,۶۷۹۳	.۷۹۸۷۸
نگرش سیاسی زنان	۳۶۸	۱,۰۰	۵,۰۰	۲,۳۵۶۰	.۸۱۶۰۰
خودباوری زنان	۳۶۸	۳,۰۰	۵,۰۰	۴,۵۱۳۶	.۶۰۴۱۰
ساختار قدرت در خانواده	۳۶۸	۱,۰۰	۵,۰۰	۲,۸۴۵۱	۱,۰۱۲۴۲
حوزه ها و قلمرو قدرت	۳۶۸	۱,۰۰	۳,۰۰	۲,۰۰۲۷	.۳۱۷۵۱

در خانواده پدری در سطح معنا داری $0/05$ رابطه معکوس دارد، به این معنی که با افزایش هر یک از این متغیرها، نمره جامعه پذیری سیاسی کاهش می‌یابد. متغیر وابسته (جامعه پذیری سیاسی) با متغیرهای جامعه پذیری جنسیتی، ترجیحات ارزشی زنان، نگرش سیاسی زنان، خودباوری زنان در سطح معنی داری $0/05$ رابطه مستقیم دارد؛ به این معنی که با افزایش هر یک از این متغیرها نمره جامعه پذیری سیاسی افزایش می‌یابد، همچنین متغیر وابسته (جامعه پذیری سیاسی) با متغیرهای رتبه شغلی و حوزه و قلمرو قدرت ارتباط معناداری در سطح $0/05$ ندارد (جدول ۱۰). با توجه به آزمون کلموگروف اسیمرونوف داده‌های مورد بررسی در سطح معنی داری $0/05$ نرمال هستند.

متغیر جامعه پذیری سیاسی با میانگین $3/658$ و انحراف استاندارد $.823$ ، متغیر جامعه پذیری جنسیتی با میانگین $3/62$ و انحراف استاندارد $.682$ ، متغیر ترجیحات ارزشی زنان با میانگین $3/679$ و انحراف استاندارد $.79878$ ، متغیر نگرش سیاسی زنان با میانگین $2/356$ و انحراف استاندارد $.816$ ، متغیر خودباوری زنان با میانگین $4/514$ و انحراف استاندارد $.604$ ، ساختار قدرت در خانواده با میانگین $2/845$ با انحراف استاندارد $1/012$ ، متغیر حوزه ها و قلمرو قدرت با میانگین $2/0027$ و انحراف استاندارد $.31751$ می‌باشد.

با توجه به جدول ضرایب همبستگی، متغیر وابسته (جامعه پذیری سیاسی) با متغیرهای سن، تحصیلات، سابقه کار و قدرت

جدول ۱۰- بررسی همبستگی متغیر وابسته (جامعه پذیری سیاسی) و متغیرهای جمعیت شناختی.

متغیر مستقل	ضریب همبستگی	سطح معنی داری
سن	-۰/۲۶۳	.۰۰۰
تحصیلات	-۰/۲۶۵	.۰۰۰
رتبه شغلی	.۰/۰۲۷	.۶۰۰
سابقه کار	-۰/۲۴۱	.۰۰۰

ترجیحات ارزشی زنان و نگرش سیاسی زنان، رابطه ای مستقیم می‌باشد به عبارت دیگر هر چه جامعه پذیری جنسیتی، ترجیحات ارزشی زنان، نگرش سیاسی زنان و خودباوری زنان بیشتر باشد، جامعه پذیری زنان نیز افزایش می‌یابد. رابطه معنادار بین جامعه پذیری سیاسی و ساختار قدرت در خانواده رابطه ای معکوس می‌باشد؛ به عبارت دیگر هر چه ساختار قدرت در خانواده پدر شدید تر باشد، جامعه پذیری سیاسی زنان کمتر خواهد بود (جدول ۱۱).

فرضیه اول در سطح $0/05$ معنادار است به این معنی که رابطه معناداری بین جامعه پذیری سیاسی و جامعه پذیری جنسیتی برقرار است. فرضیه دوم تا فرضیه پنجم در سطح $0/01$ معنادار است به این معنی که رابطه معناداری در سطح $0/01$ بین جامعه پذیری سیاسی و ترجیحات ارزشی زنان، نگرش سیاسی زنان، خودباوری زنان، ساختار قدرت در خانواده برقرار است. رابطه معنادار بین جامعه پذیری سیاسی و جامعه پذیری جنسیتی،

جدول ۱۱- نتایج آزمون همبستگی پیرسون بین متغیرهای تحقیق.

سطح معناداری Significance level	همبستگی پیرسون Pearson correlation	نام متغیر Variable
.۰/۰۵	.۰/۱۳۸	جامعه پذیری سیاسی و جامعه پذیری جنسیتی
.۰/۰۱	.۰/۴۴۰	جامعه پذیری سیاسی و ترجیحات ارزشی زنان
.۰/۰۱	.۰/۱۵۸	جامعه پذیری سیاسی و خودباوری سیاسی زنان
.۰/۰۱	-.۰/۱۸۴	جامعه پذیری سیاسی و ساختار قدرت درخانواده پدری

به متغیرهای دیگر کمتر است وارد تحلیل می شود، به عبارت دیگر اولین متغیری که مقدار t و یا F محاسبه شده آن نسبت به سایر متغیرها بیشتر باشد، وارد تحلیل می شود. سپس متغیرهایی که به تدریج F آنها از سایر متغیرها بزرگ تر است وارد معادله می شوند (جدول ۱۲).

رگرسیون گام به گام
طبق نظر متخصصان آمار و علوم اجتماعی، پرکاربردترین روش برای ساختن مدل در تحلیل رگرسیونی، روش گام به گام است. در این روش عملیات رگرسیون و ورود متغیرها یک به یک تا زمانی انجام می گیرد که خطای آزمون معنی داری به ۵ درصد برسد. در این روش، اولین متغیری که سطح معنی داری آن نسبت

جدول ۱۲- تحلیل رگرسیون چند متغیره به روش گام به گام (تأثیر متغیرهای مستقل بر جامعه پذیری سیاسی).

گام به گام	روش ورود متغیرها
$R = .۵۶۶$	ضریب همبستگی چندگانه
$R^2 = .۳۲۰$	ضریب تعیین
Adjusted $R^2 = .۳۱۰$	ضریب تعیین تعديل یافته
Std. Error of the Estimate = ۱۰/۷۳	خطای معیار (خطای همبستگی)
$F = ۳۳/۹۶۳$	تحلیل واریانس
Sig = .۰۰۰ .	سطح معناداری

رگرسیونی گام به گام از بین ۱۱ متغیر مستقل هویتی و اصلی تحقیق ۶ متغیر در مدل باقی مانده است (جدول ۱۳). در مجموع این شش متغیر ۳۲ درصد از تغییرات جامعه پذیری سیاسی را تبیین می کنند.

بعد از ورود یک متغیر، مجدداً متغیرهایی که تا کنون وارد تحلیل شده اند، مورد بررسی قرار می گیرند تا اگر سطح معنی داری شان کاسته شده باشد، از مدل خارج شوند و گرنه در مدل باقی بمانند. با توجه به جدول خروجی نرم افزار spss و روش

جدول ۱۳- نتایج تحلیل حاصل از تحلیل رگرسیونی چند متغیره تأثیر متغیرهای مستقل بر جامعه پذیری سیاسی.

متغیر مستقل	ضریب رگرسیون استاندارد استاندارد شده	ضریب رگرسیون استاندارد n شده	مقدار آزمون	مقدار آزمون	سطح معنی داری آزمون
مقدار ثابت		۵۲/۰۶۴			
سابقه کار	-۰/۳۲۷	-۰/۲۴۵	-۵/۳۸۷	-۰/۰۰۰	
تحصیلات	-۱/۳۲۱	-۰/۲۲۸	-۵/۰۴۵	-۰/۰۰۰	
جامعه پذیری جنسیتی	۳/۹۶۴	۰/۲۰۹	۴/۳۱۵	۰/۰۰۰	
ترجیحات	۵/۸۸۸	۰/۳۶۴	۸/۰۴۶	۰/۰۰۰	
ارزشی زنان					

۰/۰۰۱	-۳/۳۷۵	-۰/۱۵۷	-۲/۰۰۶	ساختار قدرت در خانواده پدری
-------	--------	--------	--------	--------------------------------

است دست به انتخاب می‌زنند و چه بسا اکثریت زنان ، نقش مادری و همسری را بر می‌گزینند. برای اثبات این فرضیه از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد. نتایج به دست آمده از انجام این آزمون نشان می‌دهد که بین دو متغیر جامعه پذیری سیاسی و ترجیحات ارزشی زنان رابطه معناداری وجود دارد؛ به این معنی که زنان فرهنگی بر اساس ارزش‌های دینی و اجتماعی آموخته شده، نقش مادری و همسری را بر نقش‌های سیاسی ترجیح می‌دهند. بنابراین ترجیحات مبتنی بر ارزش‌ها یکی دیگر از موانع جامعه پذیری زنان فرهنگی اهواز است.

فرضیه سوم به این اشاره می‌کند که بین جامعه پذیری سیاسی و نگرش به سیاست زنان فرهنگی، رابطه معناداری وجود دارد. پیش فرض اولیه ما این بود نگرش زنان به فعالیتهای سیاسی که ناشی از جامعه پذیری متفاوت آنان است، موجب شده که زنان، عرصه‌های سیاسی را عرصه‌ای مردانه تلقی کرده ، از مشارکت در آن خودداری و یا به سطوح پایین آن قناعت کنند. برای آزمون این فرضیه از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد. نتایج به دست آمده از انجام این آزمون نشان می‌دهد که بین دو متغیر جامعه پذیری سیاسی و نگرش به سیاست زنان، رابطه معناداری وجود دارد؛ به این معنی که زنان فرهنگی تصور می‌کنند که به تنها یعنی توانند وارد عرصه‌های اجتماعی و خصوصاً سیاسی شوند و از سوی دیگر قدرت اعطاف پذیری آن‌ها باعث شده که مردان به ظلم پذیری زنان و کوتاه‌آمدن آنان عادت کنند و همین مانع دیگری در جامعه پذیری سیاسی آنان و عدم موفقیت شان در عرصه‌ی سیاست می‌شود. باور به ناتوانی زنان در پست‌های مهم مدیریتی و سیاسی که به صورت سنتی مردانه به حساب می‌آیند، ریشه در تاریخ و هنجرهای اجتماعی دارد و سبب می‌شود زنان در رسیدن به سطح مطلوب جامعه پذیری سیاسی عملکرد ناقص و کندي را بی‌پیماند. فرضیه چهارم به رابطه بین خودباوری سیاسی زنان و جامعه پذیری سیاسی زنان فرهنگی می‌پردازد. باورهای سنتی و فرهنگ پدرسالاری با تقسیم کار بر محیط خانه و اجتماع و محول نمودن امور خانه به زنان، مشارکت برابر را از زنان سلب کرده است و باعث شده آن‌ها فکر کنند قدرت جسمانی لازم برای انجام بسیاری از کارها را ندارند؛ همین امر باعث عدم موفقیت آنان در عرصه سیاست شده و از موانع جامعه پذیری سیاسی به شمار می‌رود. دیگر اینکه در یک ساخت پدرسالار قواعد حاکم بر کنش کنسکران، پسران و مردان را ملزم به انجام کار اقتصادی بیرون از خانه و داشتن ویژگی‌ها و صفاتی همچون اتکا به خود، مستقل بودن، رقبابت جویی و بلند پروازی و دختران و زنان را ملزم به انجام امور داخلی خانه و داشتن ویژگی‌ها و صفاتی همانند وفاداری، دلسوزی، ملایمت و مطیع بودن می‌کند. برای آزمون این فرضیات از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شده است. نتایج به دست آمده از انجام این آزمون‌ها نشان می‌دهد که بین جامعه پذیری سیاسی زنان و متغیرهای جامعه پذیری جنسیتی، ترجیحات ارزشی، خودباوری سیاسی و ساختار قدرت در خانواده پدری رابطه معناداری وجود دارد. ضریب همبستگی بین آنها به ترتیب ۰/۱۳۸، ۰/۱۵۸، ۰/۴۴۰ و ۰/۱۸۴ می‌باشد و سطح معناداری آنها نیز به ترتیب ۰/۰۵، ۰/۰۱ و ۰/۰۱ است. فرضیه اول این بود که بین جامعه پذیری سیاسی و جامعه پذیری جنسیتی زنان فرهنگی رابطه‌ی معناداری وجود دارد. پیش فرض ما این بود که جامعه پذیری جنسیتی، از موانع احتمالی جامعه پذیری سیاسی زنان پذیری جنسیتی، با به عبارتی جامعه پذیری متفاوت و کلیشه‌های جنسیتی، یا به عبارتی جامعه فرهنگی به شمار می‌رود . نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که بین دو متغیر جامعه پذیری سیاسی و جامعه پذیری جنسیتی رابطه معناداری وجود دارد. فرضیه دوم می‌کرد که بین جامعه پذیری سیاسی و ترجیحات ارزشی زنان رابطه معناداری وجود دارد. پیش فرض اولیه ما این بود که زنان با توجه به ارزش‌های جامعه که بر اساس تعالیم دینی و جامعه پذیری، از مردان خود فرا گرفته‌اند، بین نقش مادری و همسری که مورد پذیرش ارزش‌های جامعه است و نقش‌های سیاسی که مربوط به عرصه‌ی عمومی

بحث و بررسی

پیش فرض اولیه ما این بود که جامعه پذیری متفاوت و کلیشه‌های جنسیتی که به عنوان جامعه پذیری جنسیتی در این پژوهش از آن نام برده شده است، از موانع احتمالی جامعه پذیری سیاسی زنان فرهنگی به شمار می‌رود. نگرش زنان به فعالیتهای سیاسی که ناشی از جامعه پذیری متفاوت آنان است، موجب شده است که زنان، عرصه‌های سیاسی را مردانه بدانند و از مشارکت در آن خودداری کنند. باورهای سنتی و فرهنگ پدرسالاری با تقسیم کار بر محیط خانه و اجتماع و محول نمودن امور خانه به زنان، مشارکت برابر را از زنان سلب کرده است و باعث شده آن‌ها فکر کنند قدرت جسمانی لازم برای انجام بسیاری از کارها را ندارند؛ همین امر باعث عدم موفقیت آنان در عرصه سیاست شده و از موانع جامعه پذیری سیاسی به شمار می‌رود. دیگر اینکه در یک ساخت پدرسالار قواعد حاکم بر کنش کنسکران، پسران و مردان را ملزم به انجام کار اقتصادی بیرون از خانه و داشتن ویژگی‌ها و صفاتی همچون اتکا به خود، مستقل بودن، رقبابت جویی و بلند پروازی و دختران و زنان را ملزم به انجام امور داخلی خانه و داشتن ویژگی‌ها و صفاتی همانند وفاداری، دلسوزی، ملایمت و مطیع بودن می‌کند. برای آزمون این فرضیات از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شده است. نتایج به دست آمده از انجام این آزمون‌ها نشان می‌دهد که بین جامعه پذیری سیاسی زنان و متغیرهای جامعه پذیری جنسیتی، ترجیحات ارزشی، خودباوری سیاسی و ساختار قدرت در خانواده پدری سیاسی، ملایمت و مطیع بودن می‌کند. برای آزمون این فرضیات از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شده است. نتایج به دست آمده از انجام این آزمون‌ها نشان می‌دهد که بین جامعه پذیری سیاسی زنان فرهنگی رابطه‌ی معناداری وجود دارد. ضریب همبستگی بین آنها به ترتیب ۰/۰۱، ۰/۰۱ و ۰/۰۵ است. فرضیه اول این بود که بین جامعه پذیری سیاسی و جامعه پذیری جنسیتی زنان فرهنگی رابطه‌ی معناداری وجود دارد. پیش فرض ما این بود که جامعه پذیری جنسیتی، یا به عبارتی جامعه پذیری جنسیتی، از موانع احتمالی جامعه پذیری سیاسی زنان فرهنگی به شمار می‌رود . نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که بین دو متغیر جامعه پذیری سیاسی و جامعه پذیری جنسیتی رابطه معناداری وجود دارد. فرضیه دوم می‌کرد که بین جامعه پذیری سیاسی و ترجیحات ارزشی زنان رابطه معناداری وجود دارد. پیش فرض اولیه ما این بود که زنان با توجه به ارزش‌های جامعه که بر اساس تعالیم دینی و جامعه پذیری، از مردان خود فرا گرفته‌اند، بین نقش مادری و همسری که مورد پذیرش ارزش‌های جامعه است و نقش‌های سیاسی که مربوط به عرصه‌ی عمومی

پدر شدید تر باشد جامعه پذیری سیاسی زنان کمتر خواهد شد. پس نتیجه می‌گیریم که جامعه پذیری جنسیتی متفاوت زنان ترجیحات ارزشی، خودبادوری سیاسی و ساختار قدرت درخانواده پدری، از موانع جامعه‌پذیری سیاسی محسوب می‌شوند. در نهایت این که، مطالعات و پژوهش‌های بسیار نشان داده است فعالیت سیاسی موثر زنان و حضور آنان در عرصه قدرت به بهبود کلی و عمومی وضعیت همه مردم کمک می‌کند. با افزایش فعالیت سیاسی زنان روابط قدرت، چهره انسانی تری پیدا می‌کند. زنان به موضوع خانواده، سرنوشت فرزندان و حتی مردان توجه بیشتری نشان می‌دهند. در همه کشورهای جهان افزایش حضور زنان در قدرت سیاسی با توجه بیشتر به مسائل عمومی بشری، حفظ محیط زیست و رفاه عمومی همراه بوده است. مشارکت سیاسی زنان در تقویت فرایند مردم‌سالارسازی تاثیرگذار بوده است.

نتیجه گیری

به نظر می‌رسد مهمترین موانع مشارکت جدی و فعال زنان در فعالیتهای سیاسی، نایابوری، بی‌اعتمادی و نداشتن مهارت مشارکت سیاسی و البته نداشتن توانمندی اقتصادی است. یکی از راهکارهای بلندمدت افزایش حضور زنان در عرصه سیاسی، برقراری نظام سهمیه‌بندی در احزاب سیاسی، تشکیل سازمان‌های سیاسی غیردولتی و احزاب متفاوت زنان با هدف اصیل آموزش مهارت مشارکت سیاسی زنان و دختران از مقاطع سنی کمتر مانند دوره دبیرستان است. آموزش دختران و زنان جوان مستعد، هدفمند و متعهد در حمایت از رشد و ارتقای سیاسی آن‌ها، در افزایش انگیزه و مهارت فعالیت سیاسی زنان جامعه موثر است. نشان دادن الگوی موفق زنان در حوزه سیاست و قدرت سیاسی به تقویت باور عمومی در مورد پیامدها و آثار فعالیت سیاسی زنان کمک می‌کند. اگر فعالیت سیاسی فعال زنان با نتایج عملی برای ارتقای جایگاه آنان در حوزه‌های مختلف تصمیم‌گیری همراه نشود، کاهش حضور زنان با آگاهی‌های سیاسی اجتماعی بالا به کم شدن تمایل آنها به فعالیت سیاسی در این زمینه منجر خواهد داد. جایگاه فروتنر زنان در ایران محسوب مجموعه کنش‌هایی است که از پاییندی‌های هستی شناسانه و هنجاری مرتبط با زنان مشروعیت می‌گیرد. دولت می‌تواند گفتمان مسلط رسمی را تعديل کند یا به گفتمان‌های بدیل امکان دهد تا تعریف‌های دیگری از جنسیت و زنانگی به دست دهنده. بدین ترتیب، تصور رایج از مردانه بودن کنش سیاسی کمرنگ می‌شود و اقدام زنان و سهیم شدن در قدرت سیاسی مشروعیت پیدا می‌کند. دولت می‌تواند قوانینی وضع کند که تاثیر اهرم‌ها و ابزارهای کنترل مردانه را کاهش دهد یا از میان بردارد.

توانایی و قبولاندن خود به ساختار موجود تلاش کنند. علاوه بر این، پس از موفقیت و راهیابی به پهنه قدرت، می‌باید در قالب ساختارهای موجود و استاندارد های کهن اداری و دولتی فعالیت کنند؛ همین امر باعث عدم موفقیت آنان در عرصه سیاست و از موانع جامعه‌پذیری سیاسی به شمار می‌رود. برای بررسی این فرضیه از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شده است. نتایج به دست آمده از انجام این آزمون نشان می‌دهد که بین دو متغیر جامعه‌پذیری سیاسی و خودبادوری سیاسی زنان رابطه معناداری وجود دارد. همین عدم خودبادوری آنان، از مهمترین موانعی است که زنان را از آماده شدن برای ورود به عرصه سیاسی باز می‌دارد. رابطه معنادار بین جامعه‌پذیری سیاسی و جامعه‌پذیری جنسیتی، ترجیحات ارزشی زنان و نگرش سیاسی ایشان رابطه‌ای مستقیم وجود دارد؛ به عبارت دیگر هر چه جامعه‌پذیری جنسیتی، ترجیحات ارزشی زنان، نگرش سیاسی زنان و خودبادوری زنان بیشتر باشد، جامعه‌پذیری زنان نیز افزایش می‌یابد. فرضیه پنجم اشاره می‌کند که بین ساختار قدرت درخانواده پدری و جامعه‌پذیری سیاسی زنان فرهنگی رابطه وجود دارد. پیش فرض اولیه ما این بود که شیوه‌های تربیتی والدین در شخصیت و کنش فرزندان موثر است. در خانواده‌هایی که والدین برخوردهای افتخارگرایانه و سرکوب‌گرایانه دارند، تنها مناسبات استبدادی و پدرسالارانه شکل می‌گیرد و جایی برای شخصیت مستقل کودک باقی نمی‌ماند. کودکانی که والدینشان شیوه و سبک دموکراتیک دارند، می‌توانند رفتار والدین را مورد شک و انتقاد قرار دهند و حتی مخالفت و اعتراض کنند. فردی که در چین مناسباتی پرورش می‌یابد تا حدود زیادی عناصر فرهنگ دموکراتیک را در خود درونی کرده است؛ همینطور قادر است در خصوص مسائل خود تصمیم‌گیری کرده، طرح‌های مناسب و درخور توجهی ارائه نمایند. نگرش‌های پذیرنده و دموکراتیک والدین امکان رشد فرزندان را به حداقل می‌رساند، لذا فرزندان چینی والدینی رشد ذهنی، ابتکار و امنیت عاطفی فراینده ای را نشان می‌دهند. در مقابل فرزندان والدین طرد کننده و سلطه جو، افرادی متزلزل، سرکش و پرخاشگر و سنتیزه جو هستند. بنابراین الگوی تصمیم‌گیری دموکراتیک در خانواده، میزان مشارکت سیاسی و اجتماعی زنان را که از نتایج جامعه‌پذیری سیاسی زنان است، افزایش می‌دهد. در مقابل، ایدئولوژی سنتی، سلطه در خانواده و تقسیم کار سنتی میزان مشارکت سیاسی زنان را کاهش می‌دهد و منجر به شکل گیری الگوی تصمیم‌گیری مردم‌سالاری می‌شود؛ به این معنی که ساختار قدرت در خانواده پدری زنان فرهنگی، یکی از موانع جامعه‌پذیری سیاسی زنان به شمار می‌رود. البته رابطه معنادار بین جامعه‌پذیری سیاسی و ساختار قدرت در خانواده، رابطه‌ای معکوس می‌باشد؛ یعنی هر چه ساختار قدرت در خانواده

مشارکت نویسنده‌گان

نویسنده و مجری پژوهش آریتا زنگنه و بقیه اساتید راهنمای
مشاور رساله دکتری بودند

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسنده‌گان مقاله حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع
بوده است.

References

- Hominfar L. The evolution of gender sociability. Women's Research Quarterly. 2003 first round. Third year number (7), 113. (Persian).
- Razavi Al-Hashim B. Analysis of the position of women's participation in the process of socio-political development of the Islamic Revolution of Iran. 2009 Social Science Month Book. (Persian)
- Zelek T. Ethiopian Women Lawyers Association the PoliticParticipation of Women in Ethiopia. 2005 Challenges and Prospects, addisababa.
- Safari H, Danesh P, Safiri K, Fakhraei S. Explaining Gender Inequality in NGOs of East Azerbaijan Province. Quarterly of Social Studies and Research in Iran. 2018 Mar 21;7(1):179-200.
- Shojaei No H. A Study of Sociological Factors Affecting Women's Political Participation (Case Study of Ahvaz). Faculty of Economics and Social Sciences. 2017 Shahid Chamran University of Ahvaz.
- Mahdavi SM, Mohamadjani M. The challenges of political socialization of female students (providing a Grounded Theory). Women in Development & Politics. 2015 Mar 21;13(1):53-72.
- pourjebeli R, heybati R. Investigating the effective factors on gender attitude among the people of Zanjan . Journal of Socio - Cultural Changes, 2013 10(1), 1-20.(Persian)
- Jonnazarova D.H, Ibodulloev A.R. Political socialization of women in social and cultural aspects. 2017 (6-3 (60)), 47-50.
- Koester D. Gender and power. Development Leadership Programme Concept Note. 2015 May;4.
- Watson L. Gender justice for all: achieving just and equitable power relations between women and men. 2014 Landan: The FreePress.
- Hamid S. Gender Gap as a Result of Political Socialization in Formation of Voting Behavior

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

در مطالعه حاضر فرم‌های رضایت نامه آگاهانه توسط تمامی آزمودنی‌ها تکمیل شد.

حامي مالي

هزینه‌های مطالعه حاضر توسط نویسنده‌گان مقاله تامین شد.

among Christian Minority in Punjab (Pakistan). South Asian Studies. 2020 Oct 26;34(2).

- Bratton M, Alderfer P, Bowser G, Temba J. The effects of civic education on political culture: evidence from Zambia. World Development. 1999 May 1;27(5):807-24.

- Almond G, Verba S. Civi Culture. 1963 Princeton: Princeton University Press.

- Mehrdad H. Fields of Political Sociology. Political Socialization. 1997 Tehran Pajeng Publishing Company. (Persian)

- Fattahi Ardakani H. Explaining the elements and components of the Lebanese Hezbollah smart power. Political Studies of Islamic World. 2020 Feb 20;8(4):127-50.

- Lipst M, Dose R. Political Sociology. translated by Mohammad Hossein Farjad. 1994 Tehran: Toos Publications.

- www.aftab.ir

- Akhtarshahr A. Components of Political Sociability in Religious Government. 2007 Tehran. Institute of Islamic Culture and Thought. (Persian)

- Rush M. Society and Politics. 2003 translated by Manouchehr Sabouri. Tehran: Publication. (Persian)

- Ritzer J. Sociological theories in the contemporary era. 2008 translated by Mohsen Thalasi. Scientific Publications. 13th edition. 888 p.

- Jared P. Directory of world cinema: Iran. Intellect Books; 2012 Jan 9.

- Ritzer J. Sociological Theories in Contemporary Times, Mohsen Thalasi. 1995 Tehran. Scientific Publications. (Persian)

- Abbott P, Tyler M, Wallace C. An introduction to sociology: Feminist perspectives. Routledge; 2006.

- Yazdi M, Hosseini Hosseinalabad F. The relationship between power structure in the family and women's emotional intelligence. 2008 Chapter - The name of youth studies. Year 5 .Number 12 .Spring. Pp. 170-157. (Persian)

- Mahdavi MS, Saburi KH. The Structure of Power Distribution within the Family.
- Najafian A. Poetic Nation: Iranian Soul and Historical Continuity. Stanford University; 2018.
- Dietz T L. An examination of violence and gender role portrayals in video games: Implications for gender socialization and aggressive behavior. *Sex roles.* 1998 Mar;38(5):425-42.
- Whiting B, Edwards C. P. A cross-cultural analysis of sex differences in the behavior of children age three through eleven. *child development.* 1974.
- Little, D. Explanation in social sciences, an introduction to the philosophy of social science. translated by Abdolkarim Soroush. 2009 Tehran: Sarat Cultural Institute, p: 63. Fourteenth edition.
- Sanepour M. The Maternal Presence of Women in Power and Politics. *Women Studies.* 2017 Mar 21;8(19):121-41.
- Abbott P, Wallace C. Sociology of Women. translated by Manijeh Najm Iraqi. University Campus Publications. 2019 Fourteenth Edition, 371 p.
- Alam Abdul Rahman. Political Science Foundations. Tehran. 2009 Ney Publishing.
- Rule W, Whitaker LD. Women in Politics: Outsiders or Insiders?.
- Bandura A. Toward a psychology of human agency. *Perspectives on psychologicalscience.*2006Jun;1(2):164-80.